

KADERNOTA INTEGRALE VEILIGHEID

2015-2018

GEMEENTE GRONINGEN

Groningen, november 2014

INHOUDSOPGAVE

	Pagina:
Inleiding	3
Speerpunten:	
• Geweld	6
- Huiselijk geweld en kindermishandeling	6
- Veilig uitgaan / uitgaansgeweld	7
- Geweld tegen werknemers met een veilige publieke taak	8
• Woninginbraken	9
• Jeugd en veiligheid	10
• Overlast	11
• Ondernijnde en georganiseerde criminaliteit	12
- Hennepteelt en drugshandel	13
- Mensenhandel	13
• Overig	
- Veilige evenementen	15
- Prostitutiebeleid	16
Afkortingen	17

INLEIDING

Groningen is een aantrekkelijke en gezellige (studenten-) stad, waar iedereen zich prettig voelt, met plezier woont, werkt en zich ontspant. Groningen wil ook een stad zijn, waarin iedereen meedoet en niemand tussen wal en schip raakt. En dat begint met het op orde hebben en houden van de basisveiligheid, maar gaat ook verder dan het aanpakken van criminaliteit alleen. Het vergt sociale en fysieke investeringen, goed beheer en onderhoud van de buitenruimte en adequaat toezicht en handhaving.

We helpen waar nodig en pakken aan waar dat moet. We zijn streng voor degene die zich niet aan de regels (wil) houden, maar bieden hulp aan degene die op het juiste spoor wil komen en blijven. Belangrijk is een evenwicht te vinden tussen repressie, preventie en zorg, en belangrijk is een aanpak waarin de aandacht voor veiligheid in verhouding staat tot de aard en de omvang van problemen.

Nadrukkelijker dan voorheen is onze aanpak er één van samenwerken met diverse partners: politie, openbaar ministerie, scholen, jeugdzorg, reclassering, corporaties, maatschappelijke instellingen en natuurlijk Stadgers.

Met gepaste trots constateren we dat deze gezamenlijke aanpak Groningen, als zevende stad van Nederland, in de AD misdaadmonitor op een zeer eervolle plaats 17 heeft gebracht (plek 1 is voor de onveiligste stad). In de kadernota die nu voorligt beschrijven wij bondig onze ambities voor verschillende veiligheidsonderwerpen. Binnen de lijnen van het voorliggende kader zorgen wij er, samen met partners voor dat we zo goed (blijven) presteren dat wij minimaal de 17e plek behouden. Dat is de ambitie van Groningen.

Kadernota en Beleidsprioriteiten

Deze kadernota is de richtingaanwijzer voor beleid en uitvoering op het terrein van openbare orde en veiligheid en de basis voor veiligheidscoalities en werkafspraken tussen partners.

Het is geen blauwdruk, maar geeft aan waar activiteiten aan moeten bijdragen. Wij zijn als gemeente penvoerder, maar de uitvoering is een gezamenlijke opgave van ons (bestuurlijke handhaving) en vele partners (welzijnsinstellingen, politie, corporaties, burgers).

Uw raad heeft juni 2014, op basis van het veiligheidsbeeld van de gemeente, een vijftal beleidsprioriteiten geselecteerd: geweld; woninginbraken, jeugd, ondermijnende criminaliteit en overlast. Gezien de actualiteit hebben wij een rubriek 'overig' toegevoegd met evenementen en prostitutiebeleid.

In deze kadernota vindt u de onderwerpen op kleur terug.

	Geweld
	Woninginbraken
	Jeugd en Veiligheid
	Overlast (spanning bruisend vs overlast. Overlast zoveel mogelijk spreiden)
	Ondermijnende en georganiseerde misdaad
	Overig: Veilige evenementen en Prostitutie

Focus

Groningen is een veilige stad, maar dat is beslist geen reden om achterover te leunen. We hebben immers een reputatie als gezellige stad hoog te houden en willen daarom stevig in blijven zetten op veiligheid. We geven daarbij prioriteit aan een beperkt aantal van zes thema's: geweld, woninginbraken, jeugd, ondermijnende criminaliteit, overlast en overig (evenementen en prostitutiebeleid). Het tegengaan van de aantasting van persoonlijke integriteit vinden we het allerbelangrijkst.

We sluiten met onze keuze aan bij Landelijke Veiligheidsagenda 2015-2018 en het Regionaal Beleidsplan Noord-Nederland 2015-2018 (dat we 22 oktober jl. aan uw raad voorgelegd hebben).

Samenwerken

Veiligheid betekent samenwerkingsverbanden smeden en gezamenlijk veiligheidszaken aanpakken, ongeacht of het om preventie, repressie of zorg gaat.

Die samenwerking zal er per onderwerp, per probleem anders uit zien, vanwege het simpele feit dat bijvoorbeeld bij de aanpak van woninginbraken andere partijen betrokken zijn dan bij de aanpak van mensenhandel.

De verwevenheid van veiligheid met zorg en opvang verdient, gegeven de drie decentralisaties, onze bijzondere aandacht. De verwevenheid met goed onderhoud en beheer spreekt voor zich. De komende jaren willen we serieus werk maken van de verdere verbreding van samenwerken met burgers en ondernemers (co-creatie). Dat is een zoektocht naar hoe betrokkenheid van burgers om te zetten in daden, en hoe verantwoordelijkheden te delen, zonder burgers in een lastig parket of onveilige situatie te brengen.

Deze beweging past ook in Coalitieakkoord "Voor de Verandering", we hebben wijkwethouders benoemd en gaan de wijken in. Met deze gebiedsgerichte er-op-af werkwijze zoeken we aansluiting bij initiatieven van bewoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen en andere belanghebbenden. Want wat op stedelijk niveau geldt, geldt ook op wijkniveau: veiligheid is een randvoorwaarde voor de leefbaarheid en vitaliteit en kan in nauw overleg met de wijkbewoners in een aantal wijken tot speerpunt van beleid worden benoemd.

Activisme

Veiligheid is vooral een kwestie van handelen, van **(samen) doen**. We ontkomen er niet aan iets vast te leggen op papier. Maar de kadernota is doelbewust kort. Veiligheid is een zaak van handelen, van grote en kleine daden, van handen uit de mouwen, van voorbeelden stellen en dingen uit proberen.

De 'Maand van de veiligheid', in oktober 2014, staat model voor wat we bedoelen. Als gemeente verschillende partijen de mogelijkheid bieden, gezamenlijk, hele diverse acties over een breed scala aan onderwerpen uit te voeren en presenteren.

Monitor

Om een beeld te krijgen van de resultaten van ons beleid en de maatschappelijke effecten ervan zijn (politie-)rapportages, benchmarks en monitoren (zoals die uit de AD) belangrijk.

Zoals voorgesteld aan uw raad in juni 2014 gaan we de (dagelijkse) uitvoering van ons beleid met een beperkt aantal indicatoren monitoren en, één maal per jaar, voor de ontwikkeling van nieuwe jaarplannen meer in detail.

Niet alleen de cijfers zijn leidend. Wij proberen een zo goed mogelijk beeld te vormen van veiligheidsproblemen door continu in gesprek te blijven met onze ketenpartners, andere signalerende organisaties en professionals. Het is voor de gemeente van groot belang om op de hoogte te blijven van de knelpunten die in het veld worden ervaren. Zo kunnen we als gemeente adequaat handelen bij nieuwe ontwikkelingen en nieuwe zorgen ten aanzien van veiligheid.

Aardbevingen

De afgelopen periode werd duidelijk, dat ook de stad getroffen kan worden door aardbevingen. De vanuit onze zorg voor de veiligheid en leefbaarheid moeten we de uitkomsten van de nog uit te voeren onderzoeken kritisch en nauwlettend volgen. En als het gaat om hulpverlening gaan we nauw samenwerken met de Veiligheidsregio Groningen. Die is voorbereid op aardbevingen, ontwikkelt en actualiseert scenario's van (zwaardere) aardbevingen, de wijze waarop de hulpverlening wordt georganiseerd en de voorbereiding van inwoners hierop. De mogelijke gevolgen voor het gaswinningsbesluit op zowel bestaande bouw als op de nieuwbouw gaan we monitoren en beoordelen. Daarnaast zullen we onze betrokkenheid bij de regio, en onze bijzondere positie als dichtstbevolkte gebied hierin, blijvend onder de aandacht brengen bij alle daarvoor aangemerkte instanties.

Veiligheidsbeeld

In juni 2014 is het veiligheidsbeeld vastgesteld in de gemeenteraad: een schets van de veiligheidssituatie in de stad door de bril van een vijftal beleidsprioriteiten: geweldsmisdrijven, woninginbraken, jeugd en veiligheid, georganiseerde/ ondermijnende criminaliteit en overlast. In het veiligheidsbeeld hebben we stedelijk overzichten gecombineerd met overzichten per wijk en hebben we geprobeerd inzichtelijk te maken welke veiligheidsthema's er stadsbreed en op wijkniveau uitspringen. Wij zien duidelijke verschillen tussen wijken. Dit sluit aan op onze wijkgerichte aanpak zoals aangekondigd in het coalitieakkoord "Voor de verandering".

In de jaarlijkse AD misdaadmonitor is Groningen over het jaar 2013 terug te vinden op plaats 17 (plek 1 is voor de onveiligste stad). In 2012 stonden we nog op plek 12. De gemeente Groningen scoort de laatste jaren redelijk stabiel in de misdaadmonitor en doet het in vergelijking met andere grote steden goed. Ook betrokkenen op lokaal niveau (politie, OM, horeca, etc.) zijn van mening dat in het algemeen sprake is van een relatief veilige stad.

Dit blijkt ook uit de enquête die onder bewoners is gehouden over de veiligheidsbeleving. Groningen heeft een goede reputatie hoog te houden als gezellige (studenten)stad met een eigen dynamiek. Om die reputatie hoog te houden moeten we blijven inzetten op veiligheid in wijken, een veilige binnenstad en de veiligheid van bewoners, bezoekers en ondernemers van onze Stad.

GEWELD

HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

Inleiding

Huiselijk geweld vormt een ernstig maatschappelijk probleem. Het komt op zeer grote schaal voor in alle sociale lagen van de bevolking (kleine tikken, psychisch geweld, soms geweld met een dodelijke afloop). In 2013 zijn door de politie 307 gezinnen uit de stad Groningen aangemeld bij het Steunpunt huiselijk geweld. Daarvan werd in 35 zaken een huisverbod uitgereikt, waarbij 57 kinderen betrokken waren.

De term 'huiselijk geweld' verwijst naar de relatie tussen pleger en slachtoffer. Huiselijk geweld is geweld dat wordt gepleegd door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer. De huiselijke kring betekent: partners, ex-partners, gezinsleden, familieleden en huisvrienden. Er is meestal sprake van een machtsverschil; het slachtoffer is afhankelijk van de dader. Het gaat bij huiselijk geweld om lichamelijke, seksuele en psychische vormen van geweld. Huiselijk geweld heeft vele verschijningsvormen. De bekendste daarvan zijn kindermishandeling en partnergeweld.

De aanpak van kindermishandeling (met jeugdbeschermingsmaatregelen en de inzet van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling) was tot voor kort vooral een provinciale verantwoordelijkheid, waarbij gemeenten met name een rol speelden bij het organiseren en stimuleren van activiteiten in de preventieve sfeer. Met de Transitie jeugdzorg m.i.v. 1 januari 2015 verandert dit en wordt de aanpak van kindermishandeling veel meer een gemeentelijke verantwoordelijkheid.

Ook de aanpak van huiselijk geweld staat nog maar een aantal jaren op de gemeentelijke en landelijke beleidsagenda. Een samenhangende aanpak met politie en hulpverleningsorganisaties heeft vooral een impuls gekregen in 2009 met de inwerkingtreding van de Wet tijdelijk huisverbod en recent in 2013 met de Wet meldcode.

Een huisverbod is een bestuursrechtelijke maatregel waarbij de burgemeester kan ingrijpen in een dreigende situatie zonder dat er (al) een strafbaar feit is gepleegd. Er wordt direct hulpverlening voor alle betrokken partijen ingezet, ook voor kinderen die daarvan getuige zijn geweest. De Wet meldcode verplicht beroepskrachten in de sectoren gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en justitie om met een meldcode te werken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring.

In 2014 hebben alle centrumgemeenten de opdracht gekregen om een regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling te ontwikkelen en een AMHK te realiseren: een Advies- en Meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (samenvoeging van het AMK en het SHG). Het AMHK is werkzaam voor de hele provincie Groningen en heeft de volgende (wettelijke) taken:

- Geven van advies;
- Aannemen van alle (politie)meldingen;
- Doen van onderzoek;
- Inschakelen van passende hulpverlening.

Ons beleid is erop gericht om huiselijk geweld en kindermishandeling zoveel mogelijk in een vroeg stadium te signaleren en te bevorderen dat het eerder wordt gemeld. Bij de aanpak is onze inzet: lokaal waar het kan, regionaal waar het moet. Hulpverlening zal zoveel mogelijk dichtbij het gezinssysteem worden georganiseerd, op lokaal niveau via inzet van de sociale teams. Ook streven we naar een optimale samenwerking en afstemming met het gedwongen kader¹ in het Veiligheidshuis. Bij

¹ In het gedwongen kader krijgt de betrokkene bindende maatregelen opgelegd door overheidsinstanties.

de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling zijn dus meerdere partijen betrokken: het AMHK, de sociale teams, hulpverleningsorganisaties, Veiligheidshuis, politie en OM.

Programmadoel(en)

- Duurzaam beëindigen van geweld in afhankelijkheidsrelaties, bevorderen van een veilige thuissituatie en beiden van veiligheid voor slachtoffers van huiselijk geweld.

Resultaten

- Een betere signalering van huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Verbeteren van de hulpverlening en het direct bieden van veiligheid voor slachtoffers van huiselijk geweld.

VEILIG UITGAAN/UITGAANSGEWELD

Inleiding

Groningen kent een groot aanbod aan uitgaansgelegenheden. Tijdens de zogenaamde stapavonden (donderdagavond t/m zaterdagavond) zijn vele tienduizenden bezoekers, waaronder ook velen uit de regio, in de uitgaansgebieden te vinden. Het grootste en drukst bezochte gebied is de Poelestraat/Peperstraat/Grote Markt. Kleiner, en gericht op een andere/oudere doelgroep, is de Ellebogenbuurt.

In samenwerking tussen gemeente, politie en de branche is de afgelopen jaren een groot aantal maatregelen ingevoerd om de veiligheid te verbeteren. Verder heeft de politie de zgn. Openbare Orde Teams geïntroduceerd. Dat zijn speciaal daartoe opgeleide politiemensen die optreden tijdens uitgaansavonden. Het cameratoezicht wordt al sinds 2000 toegepast. Tegen geweldsincidenten die zich voordoen in de horecabedrijven wordt op basis van het handhavingsprotocol consequent opgetreden met bestuursrechtelijke maatregelen. Bezoekers moeten zich namelijk veilig voelen in de uitgaansgebieden.

Het aantal aangiften van geweldsincidenten in de uitgaansgebieden is de laatste jaren afgenomen van 411 in 2011 tot minder dan 300 in 2014. Die positieve ontwikkeling mag echter niet betekenen dat we minder belang hechten aan de aanpak van uitgaansgeweld. Daarvoor hebben de geweldsincidenten een te grote impact op het slachtoffer en op de bezoekers van het uitgaansgebied. Het uitgangspunt blijft dat geweld niet getolereerd wordt en daarom hard aangepakt. De zgn. Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (incl. het convenant Veilig Uitgaan) zal in geactualiseerde vorm worden voortgezet.

De nadruk zal verder ook liggen op handhaving van de Drank- en horecawet, met name waar het betreft het verbod van verkoop van alcoholhoudende drank aan jongeren beneden de 18 jaar en het verbod op bezit van alcoholhoudende drank door jongeren beneden de 18 jaar in de openbare ruimte. De gemeentelijk toezichthouders/ BOA's hebben hier een belangrijke taak in.

Programmadoel(en)

- Verbetering van de objectieve en subjectieve veiligheid in het uitgaansgebied.

Resultaten

- Aantal aangiften geweldsincidenten in het uitgaansgebied moet in 2018 afgenomen zijn tot < 250.

GEWELD TEGEN WERKNEMERS MET EEN VEILIGE PUBLIEKE TAAK

Inleiding

Het landelijk programma Veilige Publieke Taak (VPT) heeft als doel te komen tot een situatie waarin werknemers met een publieke taak hun werk veilig en respectvol uit kunnen oefenen. Uit landelijke cijfers blijkt dat drie op de vijf werknemers met een publieke taak (zoals o.a. ambulancepersoneel, politie, brandweer, gemeentelijk toezichthouders) geregeld te maken krijgen met agressie en geweld. Dat is onacceptabel. De gemeente Groningen heeft in de jaren 2010 – 2011 gefunctioneerd als pilotgebied voor het landelijk programma VPT. Sinds die tijd wordt de aanpak structureel toegepast. De aanpak omvat o.a. het ondersteunen van werkgevers, normstelling, registratie, aangifte en nazorg, met speciale aandacht voor een goede afhandeling van aangiften. Landelijk is een dalende trend te zien in VPT-zaken. Die daling is echter niet in alle sectoren te zien (o.a. woningcorporaties, zorginstellingen en scholen). Blijvende aandacht voor de aanpak van agressie en geweld tegen medewerkers met een publieke taak blijft daarom de komende jaren nodig. Binnen de gemeentelijke organisatie zal hernieuwd aandacht gevraagd worden voor het bestaan van de VPT-aanpak in onze gemeente en de betrokken afdelingen zal, voorzover dat niet gebeurt, dringend aanbevolen worden daar ook uitvoering aan te geven. Verder zal de reeds in 2013 ingezette uitbreiding van de VPT-aanpak naar de sectoren zorg en onderwijs en de woningcorporaties in de komende jaren worden voortgezet.

Programmadoel(en)

- Het verminderen van geweld tegen werknemers met een publieke taak;
- Het stimuleren van aangifte.

Resultaten

- Het aantal aangiften van agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak moet in 2018 in vgl. met 2015 zijn afgenomen met 50 %.

WONINGINBRAKEN

Inleiding

Woninginbraken hebben een grote impact op het veiligheidsgevoel van betrokkenen. Het is daarom van groot belang om samen met de burgers en betrokken partners (politie, woningcorporaties, Veiligheidshuis, Openbaar Ministerie) zo veel mogelijk preventieve en repressieve maatregelen te treffen om woninginbraken tegen te gaan. De aanpak van woninginbraken heeft vanaf 2014 landelijk en regionaal hoge prioriteit gekregen. Ook op gemeentelijk niveau heeft de raad in 2014 de aanpak van woninginbraken tot één van de beleidsprioriteiten benoemd.

In de stad wordt momenteel vooral in de Schildersbuurt, de binnenstad Zuid en Vinkhuizen relatief veel ingebroken. De bestaande hotspotgerichte aanpak is (zowel preventief als repressief) geïntensiveerd en onder regie van de gemeente is een start gemaakt met een meer integrale coördinatie van de aanpak. Daarnaast experimenteren we met een persoonsgerichte aanpak specifiek met het oog op (potentiële) woninginbrekers.

Het blijkt erg lastig om, met name onder studenten, structureel een gedragsverandering te realiseren die burgers alerter maakt op het voorkomen van woninginbraken. Om het aantal inbraken te doen afnemen is het noodzakelijk intensiever in te zetten op voorlichting, preventie en het stimuleren van burgerinitiatieven. Met de beoogde aanpak willen we komen tot een drastische verlaging van het aantal woninginbraken. Vermindering van het aantal woninginbraken draagt bij aan het creëren van een veiliger leefomgeving en verhoogt het veiligheidsgevoel van burgers.

Programmadoel(en)

- Verminderen van het aantal woninginbraken
- Vergroten van de pakkans
- Tegengaan van heling

Resultaten

- Aantal woninginbraken is in 2018 gezakt naar maximaal 900 per jaar.
- Digitaal opkopersregister is gerealiseerd
- Opgeloste woninginbraken is gestegen met 5%

JEUGD EN VEILIGHEID

Inleiding

Kinderen en jongeren hebben de toekomst. Daarom willen we juist in hen investeren. Iedere betrokkene (van ouder tot professional) heeft een verantwoordelijkheid vanuit zijn/haar rol. Veilig opgroeien is een essentiële voorwaarde om goed tot ontplooiing te komen.

De ingezette richting van het veiligheidsbeleid 2011-2014 zetten we grotendeels voort. De komende jaren willen we meer het accent leggen op preventie en signalering van risicojeugd. Dit doen we niet alleen vanuit het veiligheidsbeleid, maar ook vanuit het gezondheidsbeleid, het gebiedsgericht werken en het Jeugdbeleid. We kiezen hierbij voor een gebiedsgerichte en persoonsgerichte aanpak van risicojeugd en zetten daarbij tevens in op overlastvermindering. Tegen jongeren die strafbaar gedrag vertonen treden we op. Daarnaast bieden we hen een tweede kans en nieuw perspectief.

Gebruik van alcohol en drugs is slecht voor de ontwikkeling van jongeren. Jongeren met veel drank en/of drugs opzorgen voor overlast en ongewenst gedrag. We willen dat jongeren onder de 18 jaar geen alcohol drinken en dat jongeren vanaf 18 jaar verantwoord omgaan met alcohol. (relatie jeugdgezondheidsbeleid). Ook richten we ons op de ouders, zodat zij verantwoordelijkheid nemen om het alcoholgebruik door hun kind beneden de 18 jaar te voorkomen. We nemen maatregelen op het gebied van preventie en toezicht en handhaving. Een belangrijke verandering ten aanzien van het jeugdbeleid is de inwerkingtreding van de nieuwe Jeugdwet op 1 januari 2015. Met de invoering van deze Jeugdwet is de gemeente verantwoordelijk voor de jeugdhulp. De gemeente moet ervoor zorgen dat er waar nodig passende hulp wordt geboden. Hieronder valt alle jeugdhulp, de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. De Centra voor Jeugd en Gezin en de sociale wijkteams vormen de toegang tot de jeugdhulp. In het Regionaal transitie Arrangement Groningen hebben de Groninger gemeenten ook afspraken gemaakt over veiligheid. Als basisvoorzieningen zijn er speciale veiligheidsfuncties als het AMHK, Crisis, Toezicht en rechterlijke macht; jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Vanwege de vele invalshoeken, verandering van taken voor de gemeente en de vele actieve partijen is het van belang dat de gemeente Groningen duidelijk de beleidsregie in handen heeft en stevig stuurt op de processen, de samenwerking en de uitvoering met ruimte voor de inbreng van alle partijen.

Programmadoel(en)

- Voorkomen (en verminderen) van het ontstaan van problematische jeugd en problematische jeugdgroepen.
- Voorkomen dat jongeren risicogedrag vertonen en het risicogedrag verminderen.
- Er voor zorgen dat jongeren veilig opgroeien, weerbaar zijn en niet voor overlast zorgen.
- Voorkomen van recidive

Resultaten

- Duidelijke regie gemeente op beleidsterrein
- Veiligheid is opgenomen als onderdeel van aanpak (werkproces) in sociale teams
- Jeugdgroepen ontwikkelen zich niet tot overlastgevendende groepen noch tot escaleren tot hinderlijke of criminele groepen.
- Geen criminele jeugdgroepen
- Vermindering criminele jeugdigen

OVERLAST

Inleiding

Overlast kan een sterk gevoel van onveiligheid met zich mee brengen. Met de nadruk op 'kan' want wat de één ervaart als overlast vindt de ander nog gezellig.

Overlast is een containerbegrip voor vele vormen van overlast. We willen onder dit thema specifiek inzetten op: woonoverlast, geluidsoverlast, jongerenoverlast, drugsoverlast en vervuiling. De plegers zijn oud én jong en opereren individueel of in groepen. Soms gaat de overlast gepaard met criminaliteit, zoals in het A-kwartier. Het staande beleid in het A-kwartier zetten we voort.

De diversiteit van overlast maakt bestrijding ervan complex. Terugdringing van overlast vraagt nauwe samenwerking tussen zorg, veiligheidspartners en bewoners en gebruikmaking van zowel een gebieds- als persoonsgerichte aanpak.

Overlast voorkomen en verminderen vraagt om delen van informatie, voorlichting geven en toepassen van dwang -en drangmaatregelen. Een gezamenlijk optrekken van de zorgpartijen en justitiële partijen en bewoners is daarbij zeer wenselijk.

De samenwerking hebben we onder andere vorm gegeven in de Meldpunten Overlast & Zorg, het Veiligheidshuis en de Sociale Wijkteams.

De ervaring leert dat in buurten met sterke sociale verbanden de veiligheid groot is.

We weten ook dat goed onderhoud en beheer een positieve invloed heeft op de veiligheid.

Programmadoel(en)

- Het voorkomen en verminderen van overlast, waar mogelijk samen met bewoners en ondernemers.

Resultaten

- In een zo vroeg mogelijk stadium inzetten vanuit veiligheid en zorg op persoonsgebonden en/of straat-wijk gerichte aanpak van overlast: maatwerk gericht op hot-spots en persoonsgericht op individueel niveau
- Verminderen omvang en aantal overlastsituaties
- Beleid woonoverlast is ontwikkeld

ONDERMIJNENDE EN GEORGANISEERDE CRIMINALITEIT

Inleiding

Georganiseerde of ondermijnende criminaliteit zorgt niet alleen voor veel onveiligheid en overlast bij de bevolking, maar ook voor een minder zichtbare, sluipende ontwrichting en ondermijning van de samenleving. Criminele groeperingen maken gebruik van dezelfde economische en juridische infrastructuur die ook de legale economie faciliteert en daardoor ontstaat verwevenheid tussen de onder- en bovenwereld. Verder kan deze vorm van criminaliteit zich ook manifesteren in de publieke ruimte door intimidatie, geweld en de verwerving van machtsposities. Er is vaak sprake van beroepscriminelen en facilitators die een (sleutel)rol spelen in samenwerkingsverbanden en netwerken die in toenemende mate fluide van karakter zijn. Zij zijn niet zelden actief op verschillende criminele markten. Strikt onderscheid tussen criminele thema's is daarom niet te maken. Binnen de geïntegreerde aanpak van ondermijnende criminaliteit ligt het accent op de regionaal bepaalde prioriteiten en op de in het Nationaal Dreigingsbeeld gesignaleerde dreigingen, te weten drugscriminaliteit (drugshandel en hennepsteelt), witwassen/vastgoed, mensenhandel, fraude, milieucriminaliteit en motorbendes.

De ondermijnende of georganiseerde misdaad kan niet effectief aangepakt worden door middel van uitsluitend een strafrechtelijke aanpak door politie en justitie. In sommige gevallen beschikt een gemeente over meer slagkracht om barrières op te werpen en daardoor "een spaak in het wiel te steken" van de criminele activiteiten. Een effectieve aanpak vereist daarom een georganiseerde overheid (politie, OM, gemeente, Belastingdienst) die alle middelen en instrumenten inzet die tot haar beschikking staan om het criminele ondernemersklimaat te verslechteren. Gezamenlijk wordt bepaald hoe strafrechtelijke, bestuursrechtelijke en fiscale interventies ingezet kunnen worden.

In het kader van de aanpak van georganiseerde misdaad heeft de gemeente de afgelopen jaren samengewerkt met RIEC-Noord (Regionaal Informatie en Expertise Centrum) ter verbetering van o.a. de informatiepositie van de ketenpartners (politie, OM, Belastingdienst). Verder werd de Wet BIBOB structureel toegepast op vergunningaanvragen in de branches horeca en prostitutie.

De komende jaren zal de integrale aanpak in RIEC-verband worden geïntensiveerd. Daarnaast zal worden voorgesteld de toepassing van de Wet BIBOB uit te breiden naar o.a. vastgoedtransacties.

Programmadoel(en)

- Optimaliseren van de integrale aanpak
- Voorkomen dat de ondermijnende en georganiseerde misdaad misbruik maakt van gemeentelijke dienstverlening.

Resultaten

- In de periode 2015 – 2018 zijn in de gemeente Groningen in RIEC-verband 5 onderzoeken uitgevoerd naar criminele groeperingen.

HENNEPTEELT / DRUGSHANDEL

Inleiding

De illegale drugshandel is een wereld waarin grotere criminele organisaties acteren, veel geld omgaat en geweld eerder regel dan uitzondering is. Handel in harddrugs en hennep vanuit panden en woningen tast het woon- en leefklimaat van omwonenden aan. Daarnaast leveren hennepkwekerijen vaak brandgevaarlijke situaties voor de omgeving.

In de aanpak van deze handel en de ermee gepaard gaande overlast werken gemeente en politie nauw samen. De bestuursrechtelijke aanpak ten aanzien van panden en woningen is begin 2013 vastgelegd in het "Damoclesbeleid gemeente Groningen 2013".

Sinds de invoering van het Damoclesbeleid zijn regelmatig panden waarin zich een hennepkwekerij bevond of van waaruit gehandeld werd in drugs gesloten. Sluiting, zo leert de ervaring, is effectief. Het Damoclesbeleid is niet persoons- maar pand gebonden en geeft de mogelijkheid om de locaties waar de handel plaatsvindt direct aan te pakken. We kunnen gevaar veroorzakende en strafbare situaties direct beëindigen en overlast stoppen door de loop uit een pand te halen en de bekendheid als drugspand teniet te doen. Deze aanpak is een aanvulling op een strafrechtelijke aanpak, maar geeft de gemeente ook de mogelijkheid om in te grijpen in situaties die niet getolereerd kunnen en mogen worden wanneer een strafrechtelijke aanpak van betrokken personen niet mogelijk is.

Het Damoclesbeleid zal in 2015 worden geëvalueerd. Daarbij zal ook aandacht worden geschonken aan het spanningsveld waarin we dit beleid uitvoeren: privacy, woon- en eigendomsrecht enerzijds en de algemene belangen van veiligheid en volksgezondheid anderzijds.

Programmadoel(en)

- Hennepteelt en de handel in hard- en softdrugs ontmoedigen door toepassing van het Damoclesbeleid.
- Toewerken naar een betere en effectievere informatie-uitwisseling en het opzetten van een ketenaanpak tussen gemeente, politie, justitie, belastingdienst, woningbouwcorporaties en zorgpartners om zo zicht te krijgen op de organisaties die achter de geconstateerde handel en kwekerijen zitten en deze aan te kunnen pakken.

Resultaten

- Tussen 2015 en 2018 moeten een duidelijke afname te registreren zijn van het aantal panden in de gemeente Groningen waarin illegale hennepkwekerijen of handelshoeveelheden hard- en/of softdrugs zijn aangetroffen.

MENSENHANDEL

Inleiding

Mensenhandel betreft een vorm van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit waarbij mensen veelal met list en bedrog worden "verleid" arbeid te verrichten binnen bepaalde economische branches, waarbij zij geen sturing kunnen uitoefenen op hun eigen werk- en leefsituatie. Deze vorm van georganiseerde criminaliteit komt in Groningen voor binnen de (vergunde en niet-vergunde) prostitutiebranche, de horeca, de bouwsector en andere

branches.

De in 2010 geïntroduceerde ketenaanpak mensenhandel werpt inmiddels z'n vruchten af. De ketensamenwerking vindt plaats tussen o.a. alle gemeente in de provincie, politie, vreemdelingenpolitie, Openbaar Ministerie, hulp- en zorginstellingen, Belastingdienst, Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Kamer van Koophandel. Onder aansturing van een bij het Veiligheidshuis werkzame ketenregisseur worden signalen van mensenhandel in dit brede verband gedeeld en er worden afspraken gemaakt over te plegen interventies en een persoonsgericht aanbod van hulpverlening aan het slachtoffer.

Jaarlijks worden 80-120 signalen mensenhandel bij de ketenregisseur gemeld. Het betreffen vaak situaties die anders aan de aandacht van de individuele organisaties waren ontsnapt en die alleen door samenwerking en informatie-uitwisseling goed in beeld kunnen worden gebracht. Gemiddeld is er jaarlijks sprake van 8 bovengemiddeld complexe situaties van mensenhandel, waarvoor een uitvoerige integrale aanpak (bestuurlijk, strafrechtelijk, financieel en zorg) wordt georganiseerd..

De omvang van het probleem mensenhandel is, zowel nationaal als internationaal, moeilijk is te bepalen. Dit heeft (mede) te maken met de lage aangiftebereidheid van de slachtoffers. De kans op uitzetting, (vermeende) gevoelens van liefde, angst voor (bedreiging met) geweld, cultuurverschil, taalbarrière en de angst voor de overheid en politie spelen hierbij mee.

Naast voortzetting van de ketenaanpak zullen vanaf 2015 (invoering nieuwe regelgeving voor prostitutiebedrijven) maximaal barrières opgeworpen worden om te voorkomen dat slachtoffers van mensenhandel in de prostitutiebranche in Groningen tewerkgesteld kunnen worden.

Mensenhandel is een gemeentegrensoverschrijdend probleem. Daarom wordt inmiddels gewerkt aan een eenduidige aanpak van het probleem op niveau Noord-Nederland.

Programmadoel(en)

- Het inzetten van bestuursrechtelijke instrumenten in het kader van de integrale aanpak (= ketenaanpak). Daartoe is vereist dat signalen van mensenhandel vroegtijdig opgepakt worden en adequate interventies zo spoedig mogelijk worden ingezet.
- Het voorkomen van mensenhandel door van de gemeente Groningen een onaantrekkelijk "afzetgebied" voor daders van mensenhandel maken.

Resultaten

- De omvang van het probleem mensenhandel is niet aan te geven (zie boven), een concreet te bereiken resultaat derhalve ook niet.

OVERIG

VEILIGE EVENEMENTEN

Inleiding

Groningen is een bruisende evenementenstad waar mensen graag wonen of op bezoek komen. Een stad waar ondernemers uit de voeten kunnen. Evenementen dragen op verschillende manieren bij aan het leefklimaat en de economische vitaliteit van de stad.

Voor het realiseren van onze ambities van een bruisende stad is draagvlak voor evenementen belangrijk. Het draagvlak voor evenementen is in het algemeen groot. Op individueel niveau is het draagvlak soms kleiner. Waar de ene bewoner geniet van een festival bij hem om de hoek, ervaart een andere bewoner datzelfde festival als hinderlijke bijvoorbeeld door een slechte bereikbaarheid. Dat geldt ook voor veiligheidsmaatregelen.

Iedereen heeft belang bij een veilig verloop van evenementen. Dat vraagt om een op maat gemaakt pakket aan veiligheidsmaatregelen dat per evenement kan verschillen. Bij veiligheid hoort ook het creëren van een positieve sfeer, waardoor we agressie kunnen tegengaan. Dit willen wij zo houden: een gevarieerd en effectief aanbod van evenementen draagt bij aan de leefbaarheid van Groningen.

Mogelijke negatieve effecten, zoals aantasting van veiligheid, overlast, vernielingen en uitgaansgeweld, krijgen bij de voorbereiding van en tijdens evenementen en voetbalwedstrijden intensief aandacht.

Veel evenementen keren jaarlijks terug. Bij wedstrijden van FC Groningen worden tweewekelijks duizenden bezoekers naar de Euroborg getrokken. Ook groeit het aantal evenementen, met name in de binnenstad. Complexe evenementen – zoals Koningsdag, Oud en Nieuw, risicowedstrijden - vragen een specifieke veiligheidsaanpak. Als gemeente voeren we de regie over het inperken en zoveel mogelijk voorkomen van overlast en geweld. Dit werkt door in regelgeving, controle en handhaving.

In 2014 is het strategisch evenementenbeleid ontwikkeld en de beleidsregel vergunningen evenementen. De belangrijkste verandering vormt de ontwikkeling van locatieprofielen van veelgebruikte evenementenlocaties. Met de profielen ontstaat de mogelijkheid om differentiatie aan te brengen in het aantal en type evenementen per locatie en evenementen optimaal te spreiden over de stad. Daarnaast zullen we in de komende jaren het vergunningverleningsproces verder professionaliseren.

Programmadoel(en)

- Faciliteren van evenementenmakers, maar helder zijn over de randvoorwaarden op het gebied van veiligheid.
- Spreiding van evenementen
- Veilig verloop van (de aan- en afloop van) voetbalwedstrijden van FC Groningen.

Resultaten

- De locatieprofielen zijn – na inspraak – vastgesteld en deze worden toegepast
- Duidelijke kaderstelling bij volksfeesten (zoals Koningsdag) en andere (grote) risicovolle evenementen

PROSTITUTIEBELEID

Inleiding

De stad Groningen kent op dit moment nog twee raamprostitutiegebieden, met in totaal 62 panden en 146 ramen. Het toezicht op de naleving van de vergunningsvoorwaarden gebeurt door de bestuurlijk toezichthouders van de gemeente in samenwerking en afstemming met de politie.

Per 1 januari 2016 zal geen prostitutie meer toegestaan zijn in het gebied Vishoek/ Muurstraat/ Hoekstraat. De exploitatie van de daar gevestigde prostitutiebedrijven zal dan moeten worden beëindigd.

Uit de structurele controles van gemeentelijk toezichthouders en politie komt naar voren dat de exploitanten van vergunde prostitutiebedrijven zich goed aan de regels houden. Toch, dat blijkt ook uit diverse landelijke onderzoeken, doen zich in de branche nog diverse misstanden voor, zoals mensenhandel, gedwongen prostitutie, minderjarigen, enz. De bestaande regelgeving, landelijk en lokaal, biedt onvoldoende mogelijkheden om meer/voldoende grip op de misstanden in de branche te krijgen.

Om meer grip te krijgen op de gesignaleerde misstanden in de prostitutiebranche is de Landelijke Wet Regulering Prostitutie en bestrijden misstanden seksbranche in voorbereiding. Die wet, die naar verwachting in de loop van 2015 in werking zal treden, biedt gemeenten de mogelijkheid om in de lokale regelgeving meer voorwaarden op te nemen om barrières tegen de misstanden in de prostitutiebranche op te werpen. Daarnaast komen uit de lopende evaluatie van het lokale beleid ook een aantal verbeterpunten naar voren die vertaald zullen worden in aanvullende bepalingen in de lokale regelgeving.

De nieuwe landelijke wetgeving verhoogt de minimumleeftijd voor een prostituee naar 21 jaar.

De gemeente Groningen zal de nieuwe wetgeving en de nieuwe aanvullende lokale regelgeving zo spoedig mogelijk na het van kracht worden van de nieuwe wetgeving invoeren. Met de voorbereiding daarvan is in 2014 al begonnen. De datum van inwerkingtreding is vooral afhankelijk van de voortgang van de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel Wet Regulering Prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche (en daar is inmiddels een vertraging van meer dan twee jaar in opgetreden).

Invoering van nieuwe regelgeving vereist in aanvang een intensivering van toezicht en handhaving in de vergunde sector. Daarnaast zal, in samenwerking tussen gemeente en politie, het toezicht en de handhaving van niet vergunde (illegale) prostitutie worden voortgezet.

Programmadoel(en)

- Verbeteren arbeidsomstandigheden prostituees.
- Bestrijding niet-vergunde (illegale) prostitutie.

Resultaten

- Invoering nieuwe prostitutieregelgeving met daarin maximaal barrières om tewerkstelling van slachtoffers van mensenhandel in de prostitutiebranche tegen te gaan. Uit politiegegevens zal duidelijk moeten worden of er in 2018 minder slachtoffers van mensenhandel in de prostitutiebranche in de gemeente Groningen werkzaam zijn.

Afkortingen

AFPN	Ambulante Forensische Psychiatrie Noord
AMHK	Algemeen Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling
Bibob	Bevordering Integriteitsbeoordelingen (door het openbaar bestuur)
BJZ	Bureau Jeugdzorg
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CS	Concernstaf (gemeente Groningen)
DHW	Drank- en Horecawet
DJI	Dienst Justitiële Inrichtingen
Elker	Elker is specialist in jeugd- en opvoedhulp en GGZ-hulp.
EZ	Economische Zaken (gemeente Groningen)
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
HALT	Het ALTERNatief (samenwerkingsverband gemeenten, politie en justitie om kleine vergrijpen gepleegd door jongeren snel af te doen met een eenvoudige straf
Het Kopland	Steunpunt Huiselijk Geweld, Toevluchtsoord, Stichting Huis.
HIC	High Impact Crimes
KHN	Koninklijke Horeca Nederland
KVU	Keurmerk Veilig Uitgaan
L & V	Leefbaarheid en Veiligheid
MJD	Maatschappelijke Juridische Dienstverlening
MO	Afdeling Maatschappelijke Opvang Gemeente Groningen
O&J	Onderwijs & Jeugd (gemeente Groningen)
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (gemeente Groningen)
OM	Openbaar Ministerie
OOT	Openbare Ordeteams (politie)
PI	Penitentiaire Inrichting
RIEC	Regionaal Informatie en Expertise Centrum
RMC	Regionaal Meldpunt Criminaliteit
SB	Stadsbeheer (gemeente Groningen)
SDC	Stadsdeelcoördinatie (gemeente Groningen)
SHG	Stichting Huiselijk Geweld
ST	Stadstoezicht (gemeente Groningen)
VH	Veiligheidshuis
VNN	Verslavingszorg Noord Nederland
VO	Voortgezet onderwijs
VPT	Veilige Publieke Taak
VSV	Vervroegd schoolverlaters
VTH	Vergunning, Toezicht, Handhaving (gemeente Groningen)
WerkPro	Stichting Werkprojecten
ZW&I	Zorg, Welzijn & Integratie (gemeente Groningen)